LANDSTINGSSTYRELSEN

FÖRSLAG TILL BESLUT
2017-09-26

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 22
LS 2017-0829

Gällande Yttrande över välfärdsutredningens slutbetänkande kvalitet i välfärden (SOU2017:38)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Finansdepartementet över Välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden (SOU 2017:38) enligt nedan

att omedelbart justera beslutet

Socialdemokraterna i Stockholms läns landsting välkomnar att regeringen tillsatt en utredning som kommit fram till förslag som ska säkra att våra gemensamma skattepengar ska gå till välfärden. Det finns ett stöd i befolkningen till att välfärdens pengar ska gå till välfärd och inte vinstuttag. Skattepengar ska gå till den verksamhet de är avsedda för, det ska gälla både privata och offentliga utförare. Inkomsterna ska inte gömmas undan genom aggressiv skatteplanering eller skattefusk. Alla ska göra rätt för sig.

Det finns områden där förslagen passar bra. Stora delar av utredningen är bra, men förslagen bör inte bli verklighet i sin nuvarande form.

I skolan riskerar vinst i kombination med en offentligt finansierad skolpeng att skapa ett tryck på sänkt kvalitet för att sänka kostnaderna. Inom skolområdet är det extremt. Sverige är idag det enda landet i västvärlden som tillåter vinst inom skattefinansierad skolverksamhet.

Men vården och skolan är skilda verksamheter med olika förutsättningar och det finns flera skäl till att en vinstreglering inte bör se likadan ut i vården som i övriga delar av välfärden. Hälso- och sjukvården är komplex och skillnaderna mellan olika delar av vården är betydande. Vi stödjer därför inte utformningen om ett vinsttak inom hälso- och sjukvården enligt utredningens förslag. Andra vägar bör prövas för att se till att vårdens resurser stannar i vården.

Socialdemokraterna välkomnar därför att regeringen ska tillsätta en särskild utredning för ordning och reda i sjukvården som tar hänsyn till vårdens särskilda behov.

Det hälso- och sjukvården i Stockholm behöver är inte i första hand ett vinsttak för privata aktörer utan ett stopp för Moderaternas kostsamma privatiseringsideologi, bättre samordning och kontinuitet istället för en allt mer uppsplittrad vård samt en minskad detaljstyrning.

Vi vill särskilt poängtera några områden där vi inte delar landstingsdirektörens förslag till yttrande eller landstingsrådsberedningens motivering:

- Vi anser, i likhet med Hälso- och sjukvårdsförvaltningens yttrande, inte att det går att säga att förslaget nödvändigtvis skulle medföra mycket negativa konsekvenser för hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting.
- Vi anser inte att förslaget nödvändigtvis skulle försvåra kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården, tvärtom ser vi stora problem med hur dagens system, med dåligt planerade privatiseringar, påverkar personalförsörjningen på ett negativt sätt.

LANDSTINGSSTYRELSEN

FÖRSLAG TILL BESLUT
2017-09-26

miljöpartiet de gröna

LS 2017-0829
Ärende 22

Yttrande över Välfärdsutredningens slutbetänkande, Kvalitet i välfärden (SOU 2017:38)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Finansdepartementet över Välfärds-utredningens slutbetänkande, Kvalitet i välfärden (SOU 2017:38), enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 30 augusti 2017 samt följande motivering,

att omedelbart justera beslutet.

Miljöpartiet de gröna i Stockholms läns landsting står bakom regeringens beslut att låta utreda hur kvalitet och effektivitet kan säkerställas inom den skattefinansierade välfärden. Våra kommentarer avser landstingets ansvar inom hälso- och sjukvård.

Det finns ett stöd i befolkningen för att skapa tydligare regelverk. De ska även skapa långsiktiga och stabila förutsättningar. Därför behövs bred förankring, såväl politiskt blocköverskridande som bland berörda aktörer, såsom arbetsgivare och arbetstagare. I detta har utredningen misslyckats.

Hälso- och sjukvården är komplex. Landstingens förmåga att ta ett helhets-ansvar är beroende av ett stort antal aktörer, däribland många privata verksamheter. Utan tillgång till de tjänster som idag utförs av privata bolag skulle Stockholms läns landsting stå inför oöverskådliga utmaningar. Vi ser även ett behov av att stärka idéburna verksamheter.

Ett sådant vinsttak som utredningen förslår bör inte komma ifråga för hälso- och sjukvården. Vi välkomnar regeringens besked att så heller inte ska bli fallet. Det vården behöver är inte ideologiska experiment, utan bättre kontinuitet, starkare samordning och mindre detaljstyrning.

Stockholms läns landsting

FÖRSLAG TILL BESLUT

LANDSTINGSSTYRELSEN

2017-09-26

Vänsterpartiet

Ärende nr 22
LS 2017-0829

Yttrande över välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden (SOU 2017:38)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att landstingsstyrelsen lämnar yttrande över remissen för välfärdsutredningens slutbetänkande ”Kvalitet i välfärden” i enlighet med vad som anförs nedan.

att inte ålägga landstingsdirektören att ta fram en konsekvensanalys av en vinstreglering inom hälso- och sjukvården av de skäl som anförs nedan.

att omedelbart justera beslutet.

Välfärdsutredningen har utrett förutsättningarna för en reglering av den offentliga finansieringen av privat utförda välfärdstjänster. Syftet med utredningen är att säkerställa att skattemedel går till verksamheter de är avsedda för, att vinsttaket regleras och att den större delen av vinsten återinvesteras i verksamheterna. Utredningen ska även säkerställa kvalitet, behovsstyrning och öppenhet.

Vänsterpartiet i Stockholms läns landsting anser det vara av vikt att begränsning av vinstuttag införs även inom sjukvården, och inte enbart för skolan och övriga verksamheter. Utredningen föreslår inte ett totalt vinstförbud, företag kan även fortsättningsvis ha viss vinst, men den regleras och merparten återinvesteras i verksamheten för att långsiktigt tillgodose en god sjukvård. Vi håller inte med förvaltningen om att det finns negativa risker gällande kvalitet och jämlikhet vid en reglering av vinsterna. Tvärtom menar vi att det med mer ekonomiska medel snarare borde bidra till ökad kvalitet inom vården.

Utredningen visar också på den konflikt som finns mellan samhällets mål med de olika välfärdsverksamheterna – och aktiebolagslagens syfte, att ge ägaren vinst. Dessa olika mål står i tydlig konflikt med varandra. Vinstsyftet är överordnat vilket innebär att tillgängliga resurser för att förbättra kvalitén

begränsas av hur stort vinstutrymmet och avkastningskravet är. Vinstintresset är därför inte någon bra drivkraft inom hälso- och sjukvården.

Stockholm är det landsting där privatiseringar i vården har gått längst. Hela 67 procent av vårdcentralerna drivs i privat regi och här finns 36 olika vårdval. Erfarenheterna från vårt län visar på svårigheten att styra vården i ett marknadssystem. I vårt län ser man också att vinstsyftande företag inom vården snarare förstärker de klyftor och orättvisor som finns i hälsa i länet. Både då det gäller var vården etableras och i vårdkonsumtion. Man har i Stockholm sett att vården tenderar att både etablera sig mer centralt och i högre utsträckning användas av de med hög socioekonomisk status, vilka inte alltid är de som är i störst behov av vård.

Regeringen kommer nu att göra en fördjupad utredning om ett vinsttak i hälso- och sjukvården. Det vore ett slöseri med hälso- och sjukvårdsförvaltningens resurser att dubbel-utreda frågan, innan den statliga utredningen har presenterat sina slutsatser. Det förefaller som att alliansen använder hälso- och sjukvårdsförvaltningens resurser för att göra partipolitik. Detta är mycket allvarligt. Särskilt som konsekvensanalyser tidigare har lyst med sin frånvaro vid införandet av nya vårdval. Något som bland annat har resulterat i att forskning och utbildning har blivit lidande när vård har flyttats ut från sjukhusen till vårdval.

Det framgår inte av tjänsteutlåtandet hur konsekvensanalysen kommer att genomföras. Vi utgår naturligtvis från att förvaltningen kommer att göra ett seriöst arbete. Eftersom det förekommit metodfel i de analyser som tidigare genomförts, bland annat den av Svenskt Näringsliv som alliansen hänvisar till i sitt remiss-svar, vill vi dock lyfta att det finns många aktörer som har ett egenintresse av att ett vinsttak inte införs i vården och som därför kan komma att försöka påverka analysen.